

แนวคิด : การพัฒนาหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มีนาคม 2561

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ก.พ.อ.

➤ พรบ. ก.พ.อ. พ.ศ.2547
และ ฉบับที่ 2
พ.ศ.2551

- มาตรา 14(3)
- มาตรา 28

กกอ.

➤ พรบ.สถาบันอุดมศึกษา
เอกชน พ.ศ.2546 และ
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2550

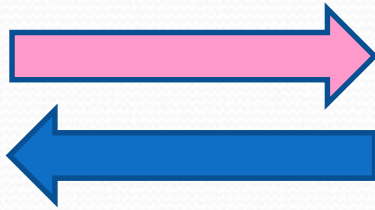
- มาตรา 24(4)
- มาตรา 36
- มาตรา 48

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ก.พ.อ.
(1 พ.ย. 2561)
กกอ.
(28 ธ.ค. 2561)

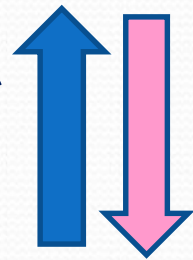
กำหนดมาตรฐาน
หลักเกณฑ์และวิธีการ

**สภาสถาบัน
อุดมศึกษา**

เสนอกลับกรอง
+ โปรดเกล้าฯ

ดำเนินการ
พิจารณา

ออกข้อบังคับ

ก.พ.ว.

คณะกรรมการด้านมาตรฐาน
การอุดมศึกษา
ครั้งที่ 4/2554 วันที่ 9 พ.ค.2554

มีมติ

จ้างที่ปรึกษาโครงการประเมินผลการพัฒนา
กระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการฯ

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาคุณภาพ
(ศ.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

และนายชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์ เป็นที่ปรึกษา
รศ.ชนิตา รักษ์พลเมือง เป็นหัวหน้าคณะผู้วิจัย

เสนอรายงาน

กกอ.
ครั้งที่ 11/2555
วันที่ 1 พ.ย.2555

ข้อเสนอแนะ

กกอ.
ครั้งที่ 8/2555
วันที่ 6 ก.ย.2555

พิจารณาการปรับปรุงหลักเกณฑ์ของ
ก.พ.อ. แล้วเห็นว่า อาจมีผลกระทบต่อ
หลักเกณฑ์ของ ส.เอกชน

มีมติ

แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและปรับปรุง
ระบบการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของ
คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
(ศ.วิชัย ธีวตระกูล เป็นประธาน)

ที่มา (ต่อ)

คณะกรรมการศึกษา
(ศ.วิชัย ธีวตระกูล
เป็นประธาน)

พิจารณา
➔

รวม 9 ครั้ง
(ครั้งที่ 1/2555 วันที่ 19 ธ.ค.2555
ถึง
ครั้งที่ 1/2557 วันที่ 21 ม.ค.2557)

➡ เสนอร่างประกาศ
ฉบับปรับปรุง

ที่ประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นร่วมกัน

➡

➡

คณะกรรมการ
ชุดต่าง ๆ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง
กับการพิจารณากำหนด
ตำแหน่งทางวิชาการ

➡ เสนอร่างประกาศ
ฉบับปรับปรุง

➡

อ.ก.พ.อ.
วิชาการฯ

➡ มอบหมาย

ก.พ.อ.
ครั้งที่ 4/2558
วันที่ 22 เม.ย.2558
เห็นชอบในหลักการ

ที่มา (ต่อ)

อ.ก.พ.อ.
วิชาการฯ

พิจารณา

รวม 25 ครั้ง
(ปี 2558 (8 ครั้ง)+
ปี 2559 (15 ครั้ง)
+ปี 2560 +
นัดพิเศษ (2 ครั้ง)

เสนอ

ก.พ.อ.
ครั้งที่ 8/2560
วันที่ 30
ส.ค.2560

ร่างประกาศ

กกอ.
ครั้งที่ 12/2560
วันที่ 13 ธ.ค.2560

หลักเกณฑ์
ปี 2560

แนวคิด : การพัฒนาหลักสูตร และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

- ❖ ส่งเสริมให้คณาจารย์ทำงานวิจัยและเผยแพร่ในระดับนานาชาติมากขึ้น เพื่อให้การจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้
- ❖ เพื่อให้ตำแหน่งทางวิชาการของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- ❖ เพื่อให้คณาจารย์นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาชุมชน สังคม หรือประเทศ จึงกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการหลากหลายมากขึ้น

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

แบ่งตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสำคัญของการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการมีความสำคัญโดยตรง
ต่อการบรรจุเป็นอาจารย์ประจำแบบถาวร (tenure) ได้แก่ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และฮ่องกง

กลุ่มที่ 2 การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการไม่ได้มีความสำคัญโดยตรง
ต่อการบรรจุเป็นอาจารย์ประจำแบบถาวร ได้แก่ อังกฤษ ออสเตรเลีย
ญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทย

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ต่อ)

2. ระบบการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ระบบที่ใช้เกณฑ์ค่านิยมแบบกว้าง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฮองกง และสิงคโปร์

1.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา

กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการใน
ลักษณะค่านิยมแบบกว้าง ๆ

1.2 สิ่งพิจารณา

พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ การสอน
การทำวิจัยและการเป็นนักวิชาการ และการทำงานบริหารให้กับ
มหาวิทยาลัยหรือการทำงานบริการให้ชุมชน

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ต่อ)

กลุ่มที่ 2 ระบบที่ใช้เกณฑ์ปริมาณผลงานที่ตายตัว เช่น มาเลเซีย เกาหลีใต้

2.1 ระบบระบุจำนวนชิ้นผลงานขั้นต่ำ

มีการกำหนดจำนวนชิ้นผลงานขั้นต่ำในการยื่นขอกำหนด

ตำแหน่งทางวิชาการอย่างชัดเจน

2.2 ระบบการให้คะแนนผลงาน

- ใช้ระบบการให้คะแนนกับผลงานต่าง ๆ ในทุก ๆ ด้าน
- กำหนดเกณฑ์ผ่านในแต่ละระดับ
- งานทุกอย่างสามารถนำมาแปลงเป็นคะแนน เพื่อใช้ในการ

ยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ต่อ)

3. การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นผู้ประเมิน

- มีหลายรูปแบบ จากภายในภาควิชา ภายนอกภาควิชา ภายนอกมหาวิทยาลัย หรือจากต่างประเทศ
- เป็นนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับหรือมีชื่อเสียงระดับนานาชาติในวงวิชาการการนั้น ๆ และส่วนใหญ่ต้องเป็นศาสตราจารย์ (full professor)
- ม.ในมาเลเซียและสิงคโปร์จะคัดสรรผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการจากต่างประเทศเท่านั้น

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ต่อ)

4. ตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะตำแหน่งศาสตราจารย์ มีจำนวนจำกัด

- ส่วนใหญ่มีการจำกัดจำนวนตำแหน่งทางวิชาการ
ด้วยเหตุผลด้านงบประมาณ
- จะไม่เปิดพิจารณาตำแหน่งศาสตราจารย์จนกว่าจะมี
ตำแหน่งว่าง

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์ (ปัจจุบัน)	หลักเกณฑ์ พ.ศ.2560
<p>คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง</p> <p>1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none">- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 9 ปี หรือ- ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ- ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 2 ปี	<p>1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none">- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า <u>6</u> ปี หรือ- ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า <u>4</u> ปี หรือ- ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า <u>1</u> ปี และ <u>ผ่านระยะทดลอง</u> การปฏิบัติงาน

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ (ต่อ)

หลักเกณฑ์ (ปัจจุบัน)	หลักเกณฑ์ พ.ศ.2560
<p>2. รองศาสตราจารย์</p> <p>ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี</p>	<p>2. รองศาสตราจารย์</p> <p>ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี</p>
<p>3. ศาสตราจารย์</p> <p>ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี</p>	<p>3. ศาสตราจารย์</p> <p>- คงเดิม -</p>

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
<p>ผลงานทางวิชาการ</p> <p>1. ประเภทของผลงาน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none">(1) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียงตำราหนังสือ หรือบทความทางวิชาการ(2) ผลงานวิจัย(3) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น อาทิเช่น งานแปล เป็นต้น(4) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม	<p>ผลงานทางวิชาการ</p> <p>1. ประเภทของผลงาน ประกอบด้วย 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">กลุ่ม 1 ผลงานวิจัยกลุ่ม 2 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น<ul style="list-style-type: none">2.1 <u>ผลงานวิชาการเพื่ออุตสาหกรรม</u>2.2 <u>ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้</u>2.3 <u>ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะ</u>2.4 <u>กรณีศึกษา (Case Study)</u>2.5 งานแปล

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)

หลักสูตร พ.ศ.2560

ผลงานทางวิชาการ (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ (ต่อ)

2.6 พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม และงานวิชาการในลักษณะเดียวกัน

2.7 ผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.8 ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะ ศิลปะ

2.9 สิทธิบัตร

2.10 ซอฟต์แวร์

กลุ่ม 3 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

กลุ่ม 4

4.1 ตำรา

4.2 หนังสือ

4.3 บทความทางวิชาการ

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์ (ปัจจุบัน)	หลักเกณฑ์ พ.ศ.2560
<p>2. วิธีการในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้</p> <p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ผลงานวิชาการ วิชาชีพ • วิธีการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธี • ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ • การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน • คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี 	<p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ (สำหรับสาขาวิชา ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เท่านั้น) • วิธีการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธี • ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 2 รายการ • การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน • คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี (เฉพาะบทความทางวิชาการ คุณภาพระดับ ดีมาก)

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์ (ปัจจุบัน)	หลักเกณฑ์ พ.ศ.2560
<p>รองศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none">ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ ในลักษณะอื่น ผลงานวิชาการรับใช้สังคมวิธีการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธีปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 2 รายการการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ <p>จำนวน 3 คน</p> <ul style="list-style-type: none">คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี	<p>รองศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none">ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ตำรา หนังสือวิธีการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ <u>2</u> วิธีปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย <u>3</u> รายการการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ <p>จำนวน 3 คน</p> <ul style="list-style-type: none">คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี และระดับ <u>ดีมาก</u>

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
<p>ศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ ในลักษณะอื่น ผลงานวิชาการรับใช้สังคม • วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 วิธี • ปริมาณผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 อย่างน้อย 2 รายการ วิธีที่ 2 อย่างน้อย 1 รายการ • การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีที่ 1 จำนวน 3 คน วิธีที่ 2 จำนวน 5 คน • คุณภาพผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 ระดับดีมาก วิธีที่ 2 ระดับดีเด่น 	<p>ศาสตราจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ ในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม • วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 วิธี • ปริมาณผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 อย่างน้อย <u>6</u> รายการ วิธีที่ 2 อย่างน้อย <u>5</u> รายการ • การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน <u>3</u> คน • คุณภาพผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 ระดับดีมาก วิธีที่ 2 ระดับดีเด่น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

